

KANSAINVÄLISTÄ KIPSINLEVITYSTÄ NORDGYPSUM JA GYPREG –HANKKEISSA

KIPSI 2.0 päätösseminaari
Maija Salmiovirta
2.12.2025

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

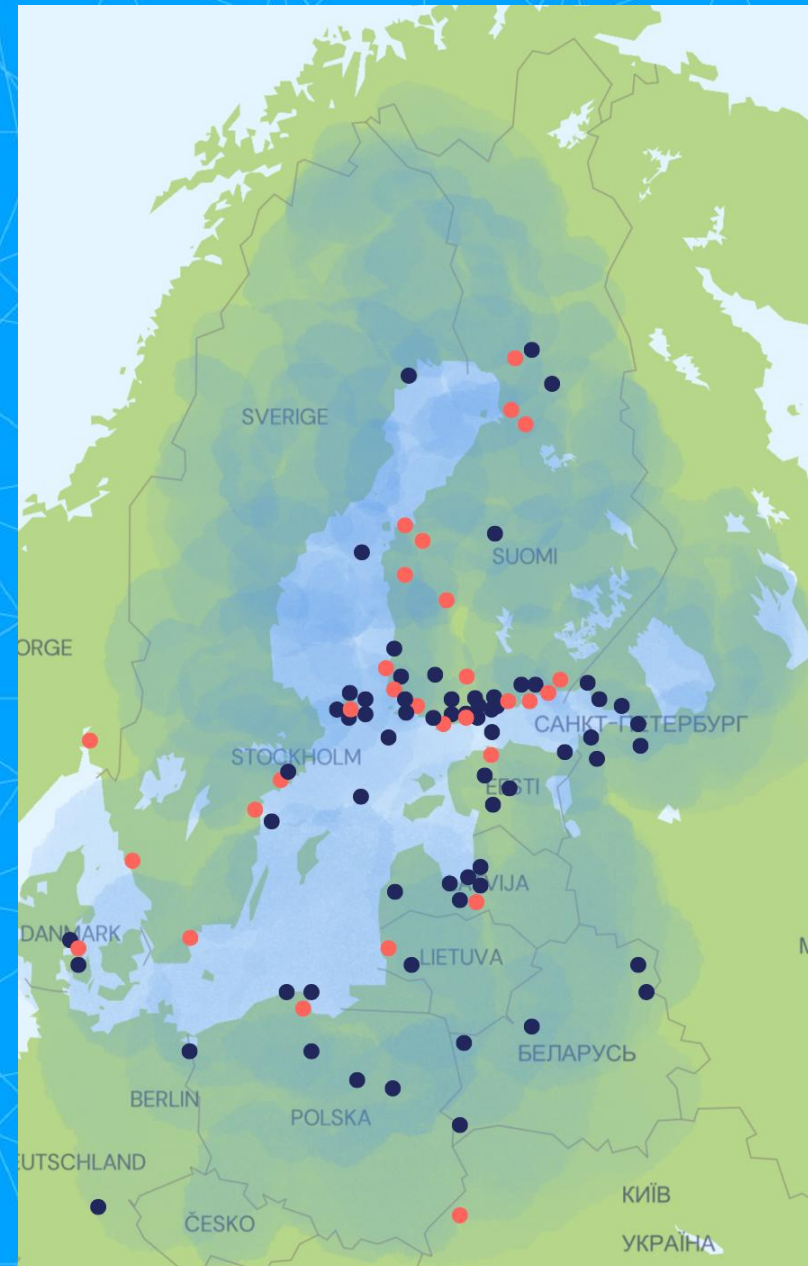

PELASTAMME ITÄMEREN JA SEN PERINNÖN TULEVILLE SUKUPOLVILLE

TYÖMAANA KOKO ITÄMERI

Riippumattomuus
Mitattava tuloksellisuus
Rajat ylittävä yhteistyö
Kohdennetut toimet

TYÖMME FOKUSALUEET

**Ihminen
ja meri**

**Elinvoimainen
meriekosysteemi**

**Puhdas
meriliikenne**

**Ruoan-
tuotannon ja
metsätalouden
ravinnekuormituksen
leikkaus**

PELLON PERINTÖ

Tavoitteena

- Maatalouden ravinnekuormituksen vähentäminen Saaristomeren valuma-alueella
- Ihmisten vesistösuhteen vahvistaminen kulttuurin keinoin
 - kaikki tutkitusti tehokkaat vesiensuojelumenetelmät käyttöön
 - 100 viljelijää Salon seudulta mukaan
 - tarinallinen valokuvanäyttely ihmisten kokemuksista Uskelanjoesta

SÄÄTIÖN KIPSIHANKKEET

VANTAANJOEN KIPSIHANKE 2018–2020

Kuva: Ilkka Vuorinen

- Kipsikäsittelyn toteutus yli 3 600 hehtaarilla yhteistyössä 76 tilan kanssa Vantaanjoen valuma-alueella
- 50 % fosforipäästövähennys
- Luonnonkipsipilotti
- Partnerit: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry, Helsingin yliopisto ja Suomen ympäristökeskus
- Rahoitus: John Nurmisen Säätiön tukijat, Ympäristöministeriö

GYPSUM INITIATIVE 2020–2021

- Kipsikäsittelyn edistäminen Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tanskassa, Ruotsissa, Ahvenanmaalla ja kansainvälisen yhteistyöverkoston rakentaminen
- Tunnistettiin tutkimustarpeita sekä lupaavimmat maat ja keskeiset organisaatiot kipsikäsittelyn edistämiseksi (Puola, Liettua, Ruotsi, Tanska)
- Partnerit: Suomen ympäristökeskus ja Helsingin yliopisto
- Rahoittaja: Ympäristöministeriö

NORDGYPSUM 2023–2025

- Laboratoriokokeita 3 tanskalaisella maalajilla, 2 norjalaisella sekä 2 suomalaisella
- Kipsin vaikutus vaihteli eri maalajeilla, joten lisää tutkimusta tarvitaan peltomittakaavassa
- Partnerit: Suomen ympäristökeskus, Aarhusin yliopisto (Tanska), Norwegian Institute of Bioeconomy Research (NIBIO)
- Rahoitus: Ulkoministeriö

Kuva: Ilkka Vuorinen

GYPREG 2023-2026

Tackling agricultural phosphorus load by soil amendments

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

 SUSTAINABLE WATERS
GYPREG

- Kipsikäsittelyn edistäminen sekä menetelmän käyttöönoton tukeminen Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Ruotsissa ja Ahvenanmaalla
- Partnerit: Suomen ympäristökeskus, Latvian Institute of Aquatic Ecology, Farmers' Parliament (Latvia) Lithuanian Research Centre for Agriculture and Forestry, Institute of Technology and Life Sciences – National Research Institute (Puola), Research Institutes of Sweden, Race for the Baltic (Ruotsi)
- Rahoittaja: Interreg Baltic Sea Region

GYPREG

- GIS kartoitukset käsittelyyn sopivista pelloista
- Kipsin tehokkuuden analysointia laboratoriossa ja seurantalohkoilla – eri maalajit, eri kipsilähteiden kipsi
- Kyselytutkimukset tiedon levittämiseksi ja viljelijöiden asenteiden selvittämiseksi
- Kustannustehokkuuslaskelmat eri maista
- **Kansalliset toimintamallit kipsinlevityksen toteuttamiseen**
- Oppaita ja koulutusmateriaaleja

KIPSINLEVITYS AHVENANMAALLA

- Ahvenanmaan peltojen kipsikäsittely aloitettiin Ahvenanmaan kipsihankkeessa v. 2022
- Kipsiä on levitetty kahdessa hankkeessa yhteensä 332 hehtaarille 11 tilan pelloilla
- Tietoa kipsikäsittelystä on jaettu SYKE:n toteuttaman viljelijäkyselyn ja sidosryhmätilaisuuksien kautta
- Kyselyn mukaan 68 % ahvenanmaalaisista viljelijöistä olisi varmasti tai mahdollisesti valmis ottamaan kipsiä pelloilleen
- Alueellinen toimintamalli: mahdollinen yhteistyö Manner-Suomen kanssa kipsikäsittelyn järjestämiseksi

KIITOS!

PELASTA
PALA
ITAMERTA

RA/2021/1341

Kuva: Pekka Tuuri

© John Nurmisen Säätiö

johnnurmisen-saatio.fi
@johnnurmisen-saatio

